

Utvärdering medborgarbudget 2022

Innehållsförteckning

Utvärdering Medborgarbudget 2022.....	2
1 Bakgrund.....	2
2 Utvärdering.....	2
2.1 Processens olika steg.....	3
2.1.1 Marknadsföring.....	3
2.1.2 Idégenerering och förslagsinlämning.....	3
2.1.3 Sortering och beredning av ärenden.....	3
2.1.4 Politiskt beslut inför röstning.....	4
2.1.5 Röstning.....	5
2.1.6 Genomförande.....	5
2.2 Extern och intern utvärdering av processen.....	6
2.2.1 Marknadsföring.....	6
2.2.2 Idégenerering och förslagsinlämning.....	6
2.2.3 Sortering och beredning av ärenden.....	7
2.2.4 Politiskt beslut inför röstning.....	7
2.2.5 Röstning.....	7
2.2.6 Genomförande.....	7
3 Slutsatser inför förslag till reviderade riktlinjer.....	8
Bilaga 1 Inlämnade förslag.....	9
Bilaga 2 Antal röstande.....	11
Bilaga 3 Vinnande förslag:.....	12

Utvärdering Medborgarbudget 2022

1 Bakgrund

Den 13 december 2021 fattade kommunstyrelsen beslut om att genomföra *medborgarbudget* som ett projekt under 2022 - 2023. Beslutet fattades mot bakgrund av kommunfullmäktiges uppdrag till kommunstyrelsen i EVP 2022 - 2024 om att införa projektet medborgarbudget för byarna. I samband med detta fattades också beslut om riktlinjer för projektet, samt att dessa riktlinjer ska utvärderas och justeras under hösten 2022 inför 2023 års medborgarbudget. Föreliggande utvärdering utgör grund för kommunstyrelsens beslut om förslag till reviderade riktlinjer för 2023.

Medborgarbudget är ett verktyg för att stärka medborgardialog och påverkan, för att öka det lokala engagemanget och bättre tillvarata de idéer som finns bland kommuninvånarna i områdena utanför Lunds tätort. Projektet tar avstamp i de så kallade ortsutvecklingsprojekten och svarar mot kommunens strategi för medborgardialog. Genom medborgarbudget har invånarna i Veberöd, Genarp, Dalby, Stångby, Södra Sandby och orter inom dessa områden getts möjlighet att ge förslag och rösta på insatser som förbättrar den fysiska miljön där människor kan mötas, gör platsen mer attraktiv, bidrar till trivsel och ökar tryggheten.

Kommunstyrelsen har avsatt 6 miljoner kronor årligen för medborgarbudget under 2022 - 2023. Varje geografiskt ansökningsområde tilldelades under 2022 1,2 miljoner kronor och varje insats fick som mest kosta 500 000 kronor att genomföra.

2 Utvärdering

Utvärderingen syftar till att bedöma om processen varit effektiv, om de metoder som används i varje fas varit lämpliga och om kriterierna varit tydliga. Utvärdering av deltagarnas upplevelser fokuserar på hur de uppfattat processen, svagheter och styrkor och om de mål man satt upp nåtts.

Utvärderingen beskriver först processens olika steg och därefter utvärdering av dessa. För den externa utvärderingen fanns en enkät att besvara på lund.se (slutet av september – mitten av oktober) om processen. Samtliga som lämnat förslag fick ett e-mail med inbjudan till att svara på enkäten. Det kom in 27 svar. Svarsfrekvensen är alltså låg men svaren bedöms ligga i linje med de slutsatser som dras i den interna

utvärderingen och bidrar med en kompletterande information till förslagen för ändrade riktlinjer. Medborgare bjöds även in på utvärdering/drop-in i samtliga byar i oktober där synpunkter samlades in från ett tiotal personer.

2.1 Processens olika steg

Medborgarbudget har under 2022 följt en process som beskrivs schematiskt nedan

2.1.1 Marknadsföring

Marknadsföring av projektet genomfördes genom ett utskick av vykort till alla hushåll med information om vad medborgarbudget är och hur processen går till. På vykortet stod datum för drop-in i varje by där man var välkommen att lämna förslag och ställa frågor. Information om projektet fanns på Facebook och med en film på Instagram.

Inför och under röstningsperioden marknadsfördes projektet först med ett vykorts utskick till alla hushåll med information om att röstningen började och datum för drop-in i varje by erbjöds hjälp med att rösta. Information om projektet fanns på Facebook och på Instagram.

Direkt efter röstningsresultatet var färdigt marknadsfördes resultatet genom inlägg på Facebook och lund.se. Vid varje steg i processen har förslagsställarna fått information via mejl.

2.1.2 Idégenerering och förslagsinlämning

Mellan den 26 januari och 31 mars 2022 gavs invånarna i byarna möjlighet att komma med förslag på insatser i deras närområde. Förslagen kunde lämnas via e-tjänst, mejl, brev och fysiska möten.

Medborgare bjöds in till drop-in i Stångby, Dalby, Veberöd, Södra Sandby och Genarp där man fick lämna förslag och ställa frågor. Den operativa gruppen för kommunikation har spridit information om projektet och varit med på drop-in och svarat på frågor.

I pilotprojektet har det inte varit möjligt att utläsa vilka grupper av invånarna som lämnat förslag inom ramen för medborgarbudget, till exempel baserat på kön eller ålder.

2.1.3 Sortering och beredning av ärenden

Under inlämningsperioden har kommunkontoret, tekniska förvaltningen och kultur- och fritidsförvaltningen kontinuerligt sorterat inkomna förslag. Sorteringen har skett med utgångspunkt i de av

kommunstyrelsen uppsatta riktlinjerna och kriterierna för projektet. Sortering har också gjorts utifrån geografisk plats. Ansvarig förvaltning har i den mån det varit möjligt också gjort en första konstadsuppskattning av varje förslag. På grund av tidsskäl har det dock inte varit möjligt att bedöma eventuella driftskostnader.

Totalt 394 förslag inkom under 2022 (se bilaga 1 för fördelning i orterna). Av dessa bedömdes 74 förslag uppfylla alla kriterier.

Av de 195 förslag som inte bedömdes uppfylla kriterierna var det huvudsakliga skälet att de överstiger den kostnad som varje förslag enligt kriterierna får medföra. Av dessa förslag är den största andelen önskemål om cykelvägar därefter förslag om skatepark, temalekplats, badhus och minigolfbana. Andra förslag som inte bedömdes uppfylla kriterierna handlar om att de är rena driftåtgärder eller att de inte ligger inom kommunens ansvarsområde, till exempel trafikfrågor eller förslag som avser mark som inte ägs av kommunen.

45 förslag bedömdes rymmas inom åtgärd som redan är planerad eller genomförd. I kategorin rymms huvudsakligen föreslagna insatser som redan hanteras eller planeras i befintlig utveckling eller utrustning av till exempel stadsdelsparker, lekplatser och annan grönyta.

74 förslag bedömdes behöva ytterligare beredning innan bedömning kan göras utifrån kriterierna. I kategorin rymms förslag som på grund av exempelvis oklar platsangivelse, ansvarsfördelning eller svårigheter att uppskatta kostnader inte har kunnat bedömas vidare. Det kan också handla om att driftansvaret och -kostnaden inte kunnat bedömas. Förslagen handlar i huvudsak om olika fysiska aktiviteter men i viss mån även om sociala frågor som till exempel samlingslokaler och mötesplatser.

6 förslag kunde av olika skäl inte bedömas. Kategorin omfattar förslag som bedömts som allt för ospecifika. Det handlar huvudsakligen om olika former av arrangemang där frågor gällande arrangör, kostnader och drift inte har kunnat utredas. I den mån tiden medgett kommunikation med förslagsställaren om förtydliganden har detta gjorts, med varierande resultat.

2.1.4 Politiskt beslut inför röstning

I maj 2022 fattade kommunstyrelsen beslut om vilka av förslagen som skulle bli föremål för den röstning som alla invånare i de berörda områdena kunde delta i utifrån följande kategoriseringen (se fördelning i orterna bilaga 1):

- Förslag som uppfyller kriterierna - 74 förslag
- Förslag som inte uppfyller kriterierna - 195 förslag

- Förslag där åtgärd redan är planerad/genomförd - 45 förslag
- Förslag som behöver utredas ytterligare innan bedömning kan göras utifrån kriterierna- 74 förslag
- Förslag som inte kan bedömas - 6 förslag

2.1.5 Röstning

1 – 10 juni 2022 gavs invånarna möjlighet att rösta på de förslag som kommunstyrelsen beslutat om. Varje kommuninvånare inom de berörda områdena hade en röst. Röstningen skedde digitalt, via e-tjänst. De utvalda förslagen presenterades på lund.se.

Medborgare bjöds in till drop-in i Stångby, Dalby, Veberöd, Södra Sandby och Genarp där de fick hjälp med att rösta (se bilaga 2 Antal röstande).

De röstandes fördelning på kön

Tjejer/Kvinnor	59%
Killar/Män	39%
Annat/vill ej ange	3%
Summa:	100%

De röstandes fördelning på ålder

25 år och över	87 %
18 – 24 år	1 %
1 – 17 år	12 %
Summa:	100%

I åldersgruppen 18 – 24 år var det endast 1 % som röstade vilket kan förklaras av att denna åldersgrupp utgör en liten andel av befolkningen (i Dalby 6 %, Veberöd 7 %, Genarp och Södra Sandby 9 % samt Stångby/Vallkärra 5 % av befolkningen).

Det lämnades totalt 1 922 röster, vilket utgör 7 % av de boende i de aktuella områdena (se bilaga 2 Antal röstande) för fördelning av rösterna på orterna. De vinnande förslagen blev totalt 14 (se bilaga 3 Vinnande förslag).

2.1.6 Genomförande

Kommunstyrelsen beslutade utifrån röstningsresultatet att uppdra åt berörd nämnd att verkställa de förslag som vunnit flest röster, med finansiering från de medel som kommunstyrelsen avsatt för projektet under året. Det eller de förslag som fick flest röster ska genomföras.

Resultatet av de 56 förslag som gick att rösta på var 14 vinnande förslag (se bilaga 3 Vinnande förslag).

2.2 Extern och intern utvärdering av processen

Nedan följs processen utifrån resultatet av utvärderingen som består av enkätsvaren, synpunkter inkomna på drop-in och internt inom kommunen.

2.2.1 Marknadsföring

Önskemål som framkommit under 2022 års arbete med medborgarbudget är att:

- marknadsföringen ska koncentreras på sociala medier. Gärna information på Facebook för respektive kommundel.
- vykort upplevs både bra och dåligt. Några poängterar att ingen kan missa dem medan andra ser en risk att de tolkas som reklam och slängs samt att det är dyrt. Det saknas QR kod på utskicket.
- marknadsföra projektet i tidningarna.
- inför nästa omgång presentera vad som röstades fram 2022, och hur långt det har hunnit.
- tydliggöra hur byarna kan påverka genom projektet.
- låta respektive by-ansvarig på medborgarkontoret ansvara för projektet i byn och för insamlingen av idéer.

2.2.2 Idégenerering och förslagsinlämning

Flertalet ser ett stort behov av att kunna bearbeta förslagen grundligare och har följande önskemål:

- mer stöd och råd i att formulera förslagen och vad som är inom kommunens ansvarsområden.
- att efter att förslagsinlämningen är slutförd, bjuda in förslagsinlämnarna till en gemensam workshop för att skriva om förslagen och slå ihop liknande förslag.
- Presentation från projektledare på olika föreningsmöten.
- att under processens gång kunna följa vilka förslag som redan inkommit.

Det framkom en oro för vilka förslag som släpps fram och en rädsla för att de i stället tillhör den normala driften som tex en bänk. Projektet behöver integreras i övrig verksamhet i kommunen. Och ett önskemål om att få vara aktiva även i större projekt direkt såsom lekplatser med mera och inte bara inom dessa mindre projekt inom medborgarbudget. Kopplat till detta uppfattades budgeten vara för liten. Att det är mycket arbete för liten summa pengar.

2.2.3 Sortering och beredning av ärenden

Internt upplevdes tiden för att bereda, kostnadsberäkna och sortera inkomna förslag som alltför kort. Det behöver tillsättas en arbetsgrupp tidigt i processen, där berörda förvaltningar, under ledning av kommunkontoret, ges utrymme att bearbeta, sortera och kostnadsberäkna inkomna förslag på ett gediget sätt. Längre tid för att bereda förslagen skulle förutom att göra de mer tydliga även finnas tid till att gå igenom driftkostnader av föreliggande förslag.

2.2.4 Politiskt beslut inför röstning

I maj 2022 fattade kommunstyrelsen beslut om vilka av förslagen som skulle bli föremål för den röstning som alla invånare i de berörda områdena kan delta i.

2.2.5 Röstning

Under 2022 var antalet röstande 7 % och enligt Sveriges kommuner och regioner som driver nätverk för att stödja kommuner att pröva och utveckla modellen medborgarbudget är 3 % röstande ett vanligt resultat i en första omgång av medborgarbudget.

Synpunkter som framkommit på röstningen

- att röstningen korrigeras/viktas med hänsyn till orternas olika storlek. Om två orter i processen för medborgarbudget är sammanlagda och räknas som en skulle avgivna röster korrigeras efter skillnader i storlek orterna emellan alternativt att beloppet för medborgarbudget på förhand fördelas direkt i förhållande till orternas storlek.
- ökad transparens både vad gäller hur många som röstade på vad och vilka förslag som inkom men som inte nådde fram till röstning, och varför.
- mer marknadsföring behöver göras i samband med att röstningen öppnar för att öka antalet som röstar
- längre tid att rösta Det var ganska kort tid mellan att förslagen presenterades tills tiden var ute.

En person föreslår att det skulle finnas möjlighet att få gehör för förslag där medborgarna själva genomför arbetet men att man kan få medel för material och ev. hjälp med vist arbete.

2.2.6 Genomförande

Återkoppling från berörda förvaltningar är att projekten inte går att förverkliga inom ett år och att det behövs beredskap inom kommunen för medborgarbudget-processen och att tjänster planeras utifrån detta. Det går inte att bortse från arbetsinsatsen i samtliga projekt. Elva av de framröstade projekten ska genomföras av tekniska nämnden vilket de inte hade genomförandekapacitet för. Det visar sig att de flesta projekten

ska bokföras som investeringar och inte som driftsprojekt vilket ska beaktas i budgeten om medborgarbudget eventuellt ska införas som en permanent verksamhet. Den strikta fördelningen mellan byarna medförde att en miljon av de budgeterade sex miljonerna inte fördelades på förslagen och därför föreslås en ändring inför 2023 års fördelning.

3 Slutsatser inför förslag till reviderade riktlinjer

Den stora mängd förslag som inkommit under årets process vittnar om ett stort engagemang bland invånarna, och att de kommunikations- och dialoginsatser som föregått förslagsinlämningen varit framgångsrika.

Kommunkontoret föreslår inga stora ändringar i riktlinjerna då detta är ett pilotprojekt. Förändringen som föreslås är att låta processen ta längre tid och att förlänga de olika stegen. Tidplanen föreslås revideras så att processen påbörjas i juni 2023 då några av årets vinnande förslag har genomförts och resultat kan presenteras. Den andra förändringen som föreslås är att varje ansökningsområde ges lika mycket medel men att beloppet är ett riktmärke per objekt och område, men gränserna kan komma att justeras utifrån förslagen så att så mycket som möjligt av avsatta medel används.

Sammanfattning av de föreslagna förändringarna:

- *Kriterierna* föreslås oförändrade, och alla boende i ansökningsområdet får lämna *en* röst. Genom att förlänga processen för bearbetning av förslagen och slå ihop liknande förslag kommer röstningen inte gynna de större orterna på samma sätt som under 2022.
- *Fördelning* av resurser per område föreslås oförändrade men att beloppen är riktmärke per objekt och område, beloppsgränserna kan komma att justeras utifrån förslagen så att så mycket som möjligt av avsatta medel används. Kostnadsbedömningen av förslagen ska inkludera eventuella genomförandekostnader.
- Merparten av de avsatta 6 miljonerna ska avsättas som investeringsmedel och de driftskostnader som uppstår ska beaktas i EVP.
- Tidplan justeras för att öka kvalitén i beredningen, uppskattning av kostnader och dialog med förslagsställare. Processen startar under vår/sommar då några av de vinnande förslagen från 2022 har genomförts. Tid för röstning förlängs. Genomföra vinnande förslag inom ett år bedöms orealistiskt av förvaltningarna och kommer därför kunna pågå under 2024.
- Förslag och röstning ska endast gå att lämnas in genom en kanal – e-tjänst.

Bilaga 1 Inlämnade förslag

Totalt 394 förslag har inkommit. Merparten har lämnats via e-tjänsten, och cirka 20–25% har inkommit via mejl. Enstaka förslag har inkommit via brev och fysiska möten. Förslagen är fördelade geografiskt enligt nedan:

- Dalby – 119 (30%)
- Genarp – 66 (17%)
- Stångby – 56 (14%)
- Södra Sandby – 82 (21%)
- Veberöd – 70 (18%)
- Centrala Lund - 1

74 förslag bedöms uppfylla alla kriterier. De är fördelade geografiskt enligt nedan:

- Veberöd (15)
- Genarp (9)
- Dalby (12)
- Stångby (14)
- Södra Sandby (24)

195 förslag bedöms inte uppfylla kriterierna. De är fördelade geografiskt enligt nedan:

- Veberöd (36)
- Genarp (41)
- Dalby (55)
- Stångby (19)
- Södra Sandby (43)
- Centrala Lund (1)

45 förslag bedöms rymmas inom åtgärd som redan är planerad eller genomförd. De är fördelade geografiskt enligt nedan:

- Veberöd (9)
- Genarp (3)
- Dalby (14)
- Stångby (17)
- Södra Sandby (2)

74 förslag bedöms behöva ytterligare beredning innan bedömning kan göras utifrån kriterierna. De är fördelade geografiskt enligt nedan:

- Veberöd (10)
- Genarp (11)
- Dalby (35)
- Stångby (6)
- Södra Sandby (12)

6 förslag har av olika skäl inte kunnat bedömas. De är fördelade geografiskt enligt nedan:

- Veberöd (0)
- Genarp (2)
- Dalby (3)
- Stångby (0)
- Södra Sandby (1)

Bilaga 2 Antal röstande

	Antal röstande	Antal invånare	Andel röstande
Dalby	634	7421	9%
Södra Sandby	344	6906	5%
Veberöd	321	5563	6%
Genarp	268	2933	9%
Stångby	355	3883	9%
Summa:	1922	26 706	7%

Bilaga 3 Vinnande förslag:

Dalby

- Vindskydd vid Dalby scoutgård (300 000) – Tekniska förvaltningen
- Digital kommunikationskanal Torna-Hällestad (100 000) – Torna Hällestad byalag
- Kulturhistorisk promenadslinga (50 000) – Visit Lund
- Militär hinderbana – Möllehagen (500 000) – Tekniska förvaltningen

Genarp

- Arrangemang vid Vattenmöllan (70 000) – Genarps kulturförening
- Utöka "Ljungbacken" (500 000) – Tekniska förvaltningen
- Cykel/BMX-park (500 000) – Tekniska förvaltningen

Veberöd

- Hinderbana med naturtema för barn i Kungaskogen (500 000) – Tekniska förvaltningen
- Linbana i Liabacken (200 000) – Tekniska förvaltningen
- Discgolf (250 000) – Tekniska förvaltningen

Södra Sandby

- Litet utegym/hinderbana med fokus klättring (500 000) – Tekniska förvaltningen
- Upprustning av "Lejonskogens lekplats" (500 000) – Tekniska förvaltningen

Stångby

- Litet utegym i Vagnparken/Stenparken (500 000) – Tekniska förvaltningen
- Upprustning av lekplats och labyrint i Törnrosaparken (500 000) – Tekniska förvaltningen